

Bioinformatika III

Trimačių struktūrų analizė ir spėjimas

Paskaita 3 – struktūrinių failų formatai (PDB)

Saulius Gražulis
2011 m.

*“To me, you understand something only if you can program it.
(You, not someone else!)”*

Gregory Chaitin, “Meta Math! -- The Quest for Omega Ω ”
//Vintage Books, A Division of Random House, Inc., New York,
First edition (2006), chapter “Preface”, page xiii.

Struktūriniai duomenys

- Koordinatės
- Temperatūriniai faktoriai, užimtumai
- Kristalografinė informacija (gardelės parametrai, kristalo simetrija)
- Duomenų tikslumas, struktūros kokybė
- Papildoma informacija:
  - seka
  - antrinės struktūros priskyrimas
  - biocheminiai, biologiniai duomenys ...

PDB failų formatas

- ASCII koduotės tekstiniai failai
- Fiksuotų kolonėlių formatas
- Įrašas – viena eilutė
- Kiekvienas įrašas prasideda raktiniu žodžiu

<http://www.wwpdb.org/docs.html>

<http://www.wwpdb.org/documentation/format23/v2.3.html>

<http://www.wwpdb.org/documentation/format2.3-0108-a4.pdf>

<http://www.wwpdb.org/documentation/format3.1-20070719.pdf>

PDB failo pavyzdys

```
HEADER      HYDROLASE                      15-SEP-05  2C1L
TITLE       STRUCTURE OF THE BFII RESTRICTION ENDONUCLEASE
...
JRNL        AUTH  S.GRAZULIS,E.MANAKOVA,M.ROESSLE,M.BOCHTLER,
JRNL        AUTH 2 G.TAMULAITIENE,R.HUBER,V.SIKSNYS
...
REMARK      2 RESOLUTION. 1.90 ANGSTROMS.
...
CRYST1     138.925  138.925   94.135  90.00  90.00  90.00 I 4          16
SCALE1      0.007198  0.000000  0.000000          0.00000
SCALE2      0.000000  0.007198  0.000000          0.00000
SCALE3      0.000000  0.000000  0.010623          0.00000
ATOM        1  N  AMET  A   1      40.881  1.095  49.888  0.33 24.33  N
ATOM        2  N  BMET  A   1      40.265  1.169  49.581  0.33 24.33  N
...
END
```

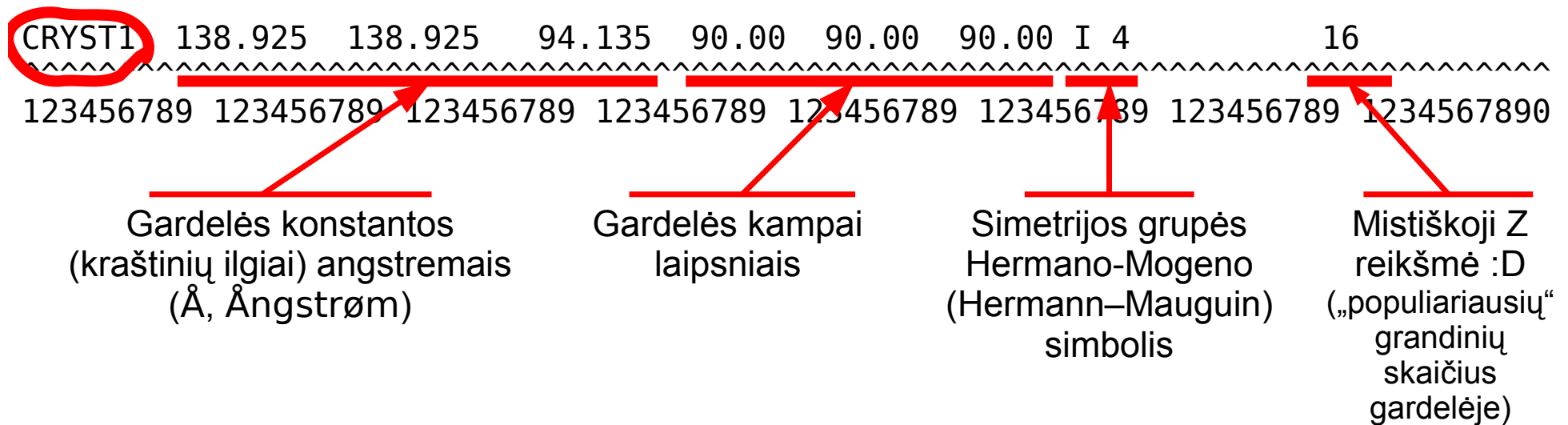
PDB formato ATOM įrašai

Iš originalių PDB 1KNV bei 2EZV įrašų:

ATOM	1	N	ASN	A	4	3.407	40.303	50.109	1.00	66.19	N		
123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	1234567890		
raktinis žodis	atomo tipas, numeris, liekana – unikalus atomo identifikatorius				ortogonalios koordinatės, Å			užimtumas ir B-faktorius		atomo cheminis simbolis			
ATOM	1	N	ASN	A	4	3.407	40.303	50.109	1.00	66.19	1KNV	N	
ATOM	1501	N	ACYS	A	186	48.353	52.281	47.983	0.61	20.47	A001	N	
ATOM	1502	N	BCYS	A	186	48.355	52.281	47.983	0.39	22.86	A002	N	
123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	1234567890	1234567890	
alternatyvios padėties žymė											segmento vardas		
ATOM	2	CA	MET	A	1	64.171	0.298	-93.738	1.00	21.86	C		
HETATM	4853	CA	CA	201		77.279	-24.071	-72.974	1.00	36.59	CA		
HETATM	4778	CL	CL	3001		46.959	58.438	4.909	1.00	27.44	1KNVCL	-1	
123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	123456789	1234567890	1234567890	
cheminis simbolis seniau buvo žymimas vado pozicijos parinkimu											atomo cheminis simbolis		krūvis

Kristalografinė informacija PDB faile - CRYST1 įrašas

Iš PDB 2C1L:

REMARK įrašai PDB failuose

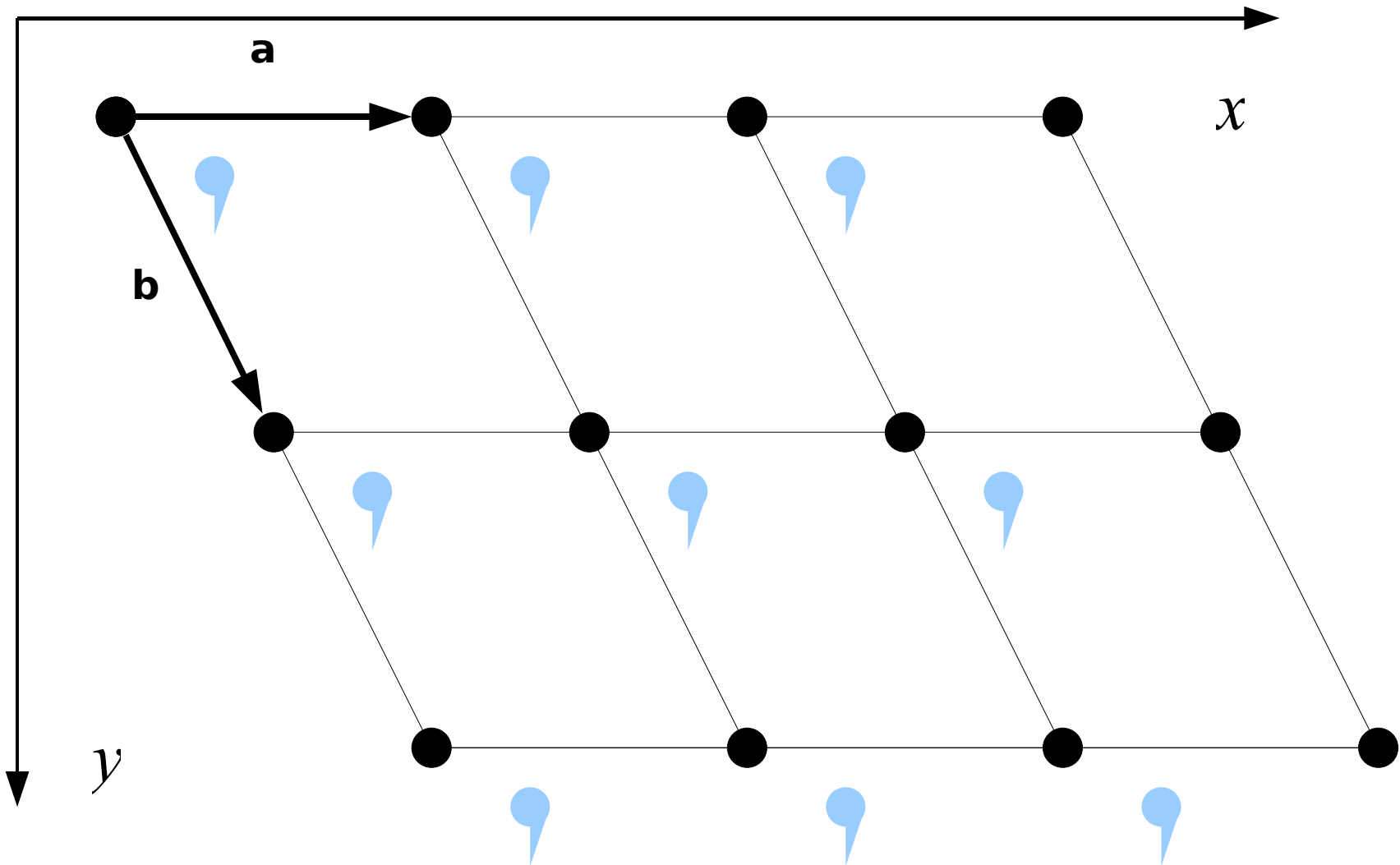
- Iki 1992 – laisvas tekstas (tik žmogui)
- Nuo 1992 – griežtesnė struktūra (žmogui ir mašinai).

```
REMARK 2 RESOLUTION. 2.5 ANGSTROMS. 155CE 1
REMARK 3 155C 15
REMARK 3 REFINEMENT. THESE ATOMIC COORDINATES MUST BE CONSIDERED AS 155CE 2
REMARK 3 PRELIMINARY. THEY WERE OBTAINED BY RUNNING SEVERAL CYCLES 155C 17
REMARK 3 OF THE DIAMOND MODEL BUILDING ROUTINE ON GUIDE POINTS FOR 155C 18
REMARK 3 ATOMS MEASURED FROM THE WIRE KENDREW MODEL. ...
...
```

```
REMARK 2 RESOLUTION. 2.17 ANGSTROMS.
...
REMARK 3 RESOLUTION RANGE HIGH (ANGSTROMS) : 2.17
REMARK 3 RESOLUTION RANGE LOW (ANGSTROMS) : 24.61
REMARK 3 DATA CUTOFF (SIGMA(F)) : 2.000
REMARK 3 DATA CUTOFF HIGH (ABS(F)) : 2011306.160
REMARK 3 DATA CUTOFF LOW (ABS(F)) : 0.0000
REMARK 3 COMPLETENESS (WORKING+TEST) (%) : 93.6
REMARK 3 NUMBER OF REFLECTIONS : 42686
....
```

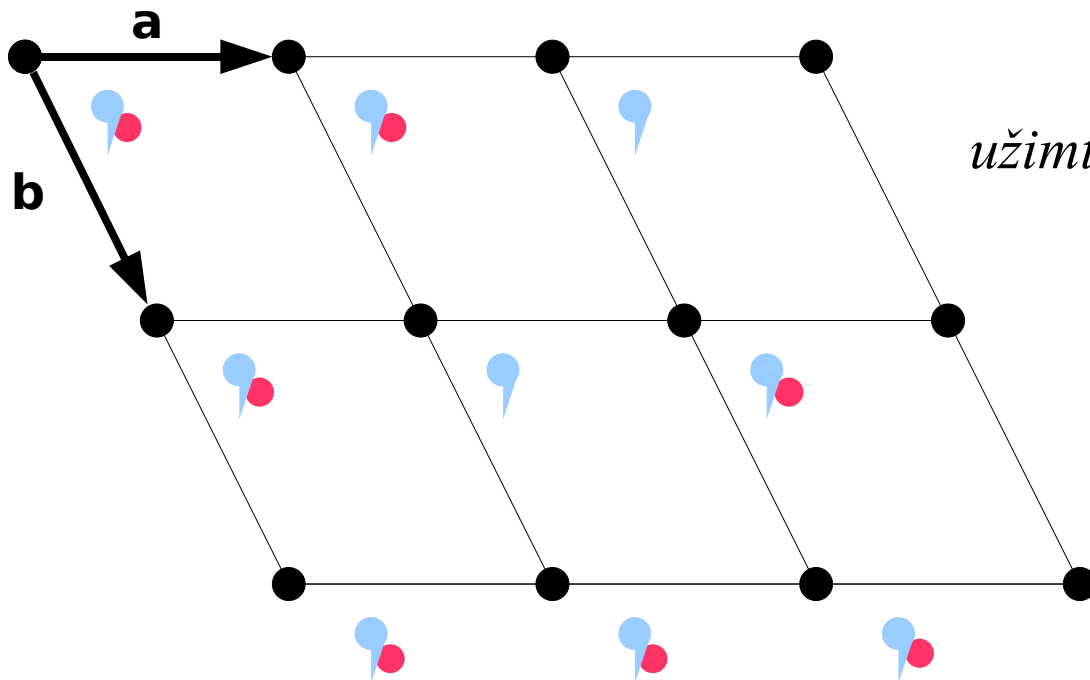

Kristalai

Užimtumas (*angl. occupancy*)

- Idealiame kristale visų gardelių turinys yra vienodas
- Realiame kristale kai kurie atomai gali būti ne visose gardelėse:

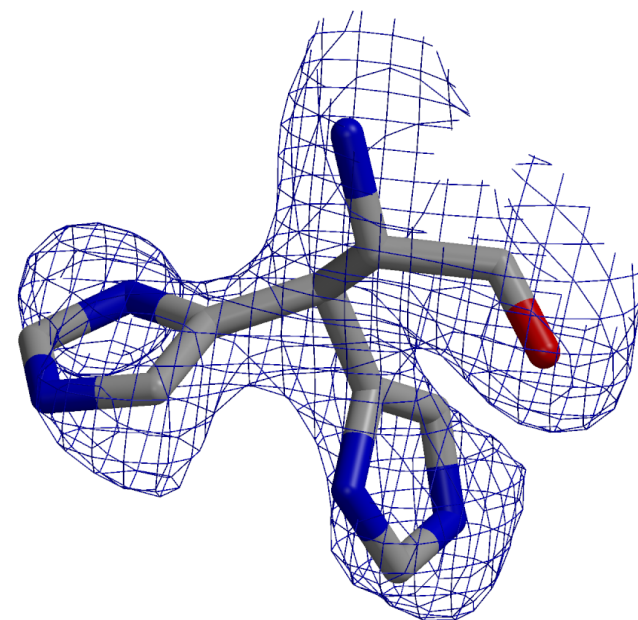
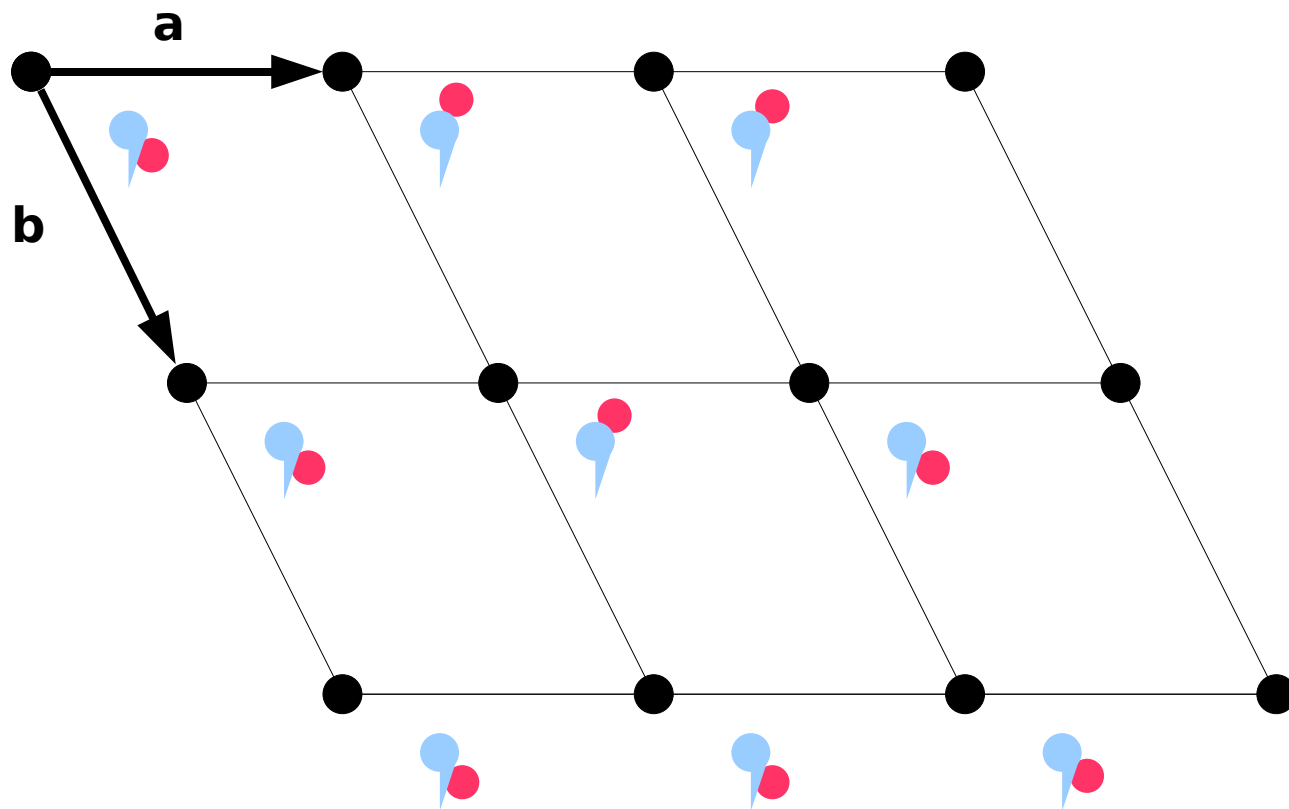

$$\text{užimtumas} = q = \frac{\text{užimtų vietų skaičius}}{\text{bendras vietų skaičius}}$$

$$q = \frac{7}{9} = 0.778$$

Alternatyvios padėtys (*angl.* alternative locations)

- Kai kurie atomai skirtingose gardelėse gali būti išsidėstę skirtingai:

PDB ID 1KNV, His B169
Grazulis *et al.*

PDB formato **privalumai**

- ASCII (ANSI X3.4-1986) tekstas, įskaitomas tiek žmogui, tiek mašinai
- Formatas paprastas
- Lengva analizuoti failus nesudėtingais metodais (grep, Perl, awk)
- Paplitęs, labai gerai dokumentuotas ir standartizuotas formatas

PDB formato trūkumai

- **Fiksuotos kolonėlės**
- Nėra galimybės įtraukti į failą difrakcijos, BMR ar EM pradinius duomenis
- Kiek kėbloka įtraukti papildomus duomenų laukus
- Nėra „oficialios“ galimybės naudoti internacionalinius rašmenis bei mokslininkų priimtą notaciją (t.y. trūksta Unikodo/UTF-8 palaikymo)